

Uchwała nr 9/2016
Rady Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Gdańskiego
z dnia 7 marca 2016 r.
w sprawie odmowy nadania dr Annie Stępień-Sporek
stopnia naukowego doktora habilitowanego
w dziedzinie nauk prawnych w dyscyplinie prawo

Na podstawie art. 18a ust. 11 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. *o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki* (tekst jedn. Dz. U. 2014 r., poz. 1852 z późn. zm.) Rada Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Gdańskiego uchwala, co następuje:

§ 1. Odmawia się nadania dr Annie Stępień-Sporek stopnia naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie nauk prawnych w dyscyplinie prawo.

§2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Wynik głosowania: uprawnionych: 38 osób, obecnych: 30 osób, oddano: 30 głosów, za: 12 głosów, przeciw: 14 głosów, wstrzymujących się: 4 głosy.

U z a s a d n i e n i e

I. Postępowanie habilitacyjne zostało wszczęte na wniosek dr Anny Stępień-Sporek w dniu 5 września 2014 r. Habilitantka wskazała Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Gdańskiego jako jednostkę organizacyjną posiadającą uprawnienia do nadania stopnia doktora habilitowanego właściwą do przeprowadzenia postępowania habilitacyjnego. Centralna Komisja do Spraw Stopni i Tytułów uchwałą z dnia 4 listopada 2014 r. powołała w celu przeprowadzenia postępowania habilitacyjnego dr Anny Stępień-Sporek Komisję Habilitacyjną w składzie:

1. Prof. dr hab. Adam Olejniczak, UAM - Przewodniczący Komisji,
2. Prof. dr hab. Ewa Bagińska, UG – Sekretarz Komisji,
3. Dr hab. Jacek Jastrzębski, prof. UW – recenzent,
4. Dr hab. Tomasz Sokołowski, prof. UAM – recenzent,
5. Prof. dr hab. Bronisław Ziemianin, Uniwersytet Szczeciński – recenzent,
6. Prof. dr hab. Janina Panowicz-Lipska, UAM – członek Komisji,
7. Dr hab. Joanna Kruczalak-Jankowska, prof. UG – członek Komisji.

Centralna Komisja do spraw Stopni i Tytułów w dniu 13 stycznia 2015 r., zmieniła swoje postanowienie o wyznaczeniu recenzenta i wyznaczyła w miejsce prof. dra hab. Bronisława Ziemianina (USz) Pana dra hab. Jacka Wiercińskiego, prof. UW.

Komisja Habilitacyjna na posiedzeniu w dniu 26 listopada 2015 r. w głosowaniu jawnym podjęła większością głosów uchwałę wyrażającą negatywną opinię w sprawie nadania

dr Annie Stępień-Sporek stopnia naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie nauk prawnych w dyscyplinie prawo.

II. Rada Wydziału Prawa i Administracji UG w dniu 7 marca 2016 r. postanowiła przeprowadzić głosowanie w sprawie nadania dr Annie Stępień-Sporek stopnia naukowego doktora habilitowanego. W głosowaniu tajnym, w którym uczestniczyło 38 członków Rady WPiA, będących samodzielnymi pracownikami naukowymi, oddano 12 głosów TAK (za nadaniem), 14 głosów NIE (przeciw nadaniu) oraz 4 głosy wstrzymujące się. Rada Wydziału podjęła bezwzględną większością głosów, przy obecności co najmniej połowy ogólnej liczby osób uprawnionych do głosowania, uchwałę o odmowie nadania dr Annie Stępień-Sporek stopnia naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie nauk prawnych w dyscyplinie prawo.

III. Rada Wydziału Prawa i Administracji UG po zapoznaniu się dokumentacją postępowania habilitacyjnego przedstawioną przez Kandydatkę do stopnia naukowego doktora habilitowanego, recenzjami osiągnięć naukowych, rekomendacją Komisji Habilitacyjnej wyrażoną uchwałą z dnia 26 listopada 2015 r., przebiegiem posiedzenia Komisji Habilitacyjnej i wynikami jej pracy oraz po przeprowadzeniu dyskusji, podejmując powyższą uchwałę, przyjęła, co następuje.

IV. Zgodnie z art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. *o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki*, zwanej dalej „ustawą”, do postępowania habilitacyjnego może zostać dopuszczona osoba, która posiada stopień doktora oraz osiągnięcia naukowe lub artystyczne, uzyskane po otrzymaniu stopnia doktora, stanowiące znaczny wkład autora w rozwój określonej dyscypliny naukowej lub artystycznej oraz wykazuje się istotną aktywnością naukową lub artystyczną. Osiągnięciem naukowym stanowiącym podstawę nadania stopnia doktora habilitowanego może być dzieło opublikowane w całości lub w zasadniczej części, albo cykl publikacji powiązany tematycznie (art. 16 ust. 2 ustawy).

Zdaniem Rady Wydziału Prawa i Administracji UG nie został spełniony wymóg ustawowy, dotyczący monografii *„Wspólne prawo majątkowe małżeńskie dla Unii Europejskiej. Stan integracji – perspektywy”* Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2014, ss. 306, polegający na wniesieniu znacznego wkładu w rozwój nauki prawa cywilnego. Rada Wydziału podzieliła w tym zakresie zastrzeżenia podniesione w uzasadnieniu uchwały Komisji Habilitacyjnej. W odniesieniu do drugiego kryterium, tj. istotnej aktywności naukowej, Rada Wydziału uznała, że Habilitantka go spełniła.

V. Rada Wydziału Prawa i Administracji UG wyrażając negatywną ocenę monografii habilitacyjnej uwzględniła następujące zastrzeżenia Komisji Habilitacyjnej:

1) w monografii nie oznaczono celu badawczego, nie została ona podporządkowana spójnej ogólnej koncepcji, której podporządkowane byłyby także założenia badawcze. Monografia

budzi wiele zastrzeżeń co do jej struktury, kompozycji, a także z punktu widzenia metodologicznego.

2) Metoda komparatystyczna nie została przez Habilitantkę właściwie stosowana i budzi istotne zastrzeżenia. W szczególności brak uwzględnienia doktryny badanych porządków prawnych, ich orzecznictwa i praktyki stosowania prawa. Rozważania Habilitantki nie zostały oparte na wyspecjalizowanych materiałach źródłowych ilustrujących funkcjonowanie instytucji prawnych w zagranicznych porządkach prawnych, lecz na publikacjach wpisujących się w nurt badań nad procesem integracyjnym. W wielu miejscach nie jest to analiza prawnoporównawcza, a jedynie przedstawienie materiałów źródłowych, miejscami nieaktualnych, albo ich opracowań. W zakresie doboru porządków prawnych do porównania, poważne luki dotyczą istotnych obszarów prawa Europy Środkowej i Wschodniej, co również podniósł w recenzji prof. T. Sokołowski.

3) Wybiórcze badania porównawcze stanowią zbyt słabą podstawę do przyjęcia wniosków dla prawa polskiego, m.in. brak konkretnego wskazania modelu wspólności majątkowej małżeńskiej, który Habilitantka uważa za optymalny. Habilitantka zaprezentowała stan prac integracyjnych, nie wniosła od siebie nic nowego, nie dokonała pogłębionej oceny procesów harmonizacyjnych. Monografię można w konsekwencji uznać za sprawozdanie z procesu integracji, pomijające ocenę skuteczności instrumentów integracyjnych.

Rada Wydziału wzięła także pod uwagę fakt, że kilkadziesiąt stron monografii habilitacyjnej, przedstawiające analizę ustrojów małżeńskich w zagranicznych systemach prawnych, zawiera treści powielone wprost z wcześniejszej książki Habilitantki, pt. „Działalność gospodarcza z udziałem małżonków” Warszawa 2009, rozdział I pkt 4, s. 158-209, do której w ocenianej monografii habilitacyjnej nie ma żadnego odwołania, co także zauważył w recenzji prof. Jacek Wierciński. W tym zakresie nie można uznać badań porównawczych za oryginalne i wnoszące nowy wkład do nauki.

4) Monografia budzi ponadto zastrzeżenia od strony warsztatowej i językowej. W niewielkim stopniu wykorzystano w niej polską literaturę przedmiotu i orzecznictwo.

Rada Wydziału uwzględniła z jednej strony trudną i ambitną tematykę monografii habilitacyjnej, a z drugiej strony wskazane wyżej wady i uznała, że poziom teoretyczny monografii przedstawionej jako osiągnięcie naukowe nie spełnia wymagań pracy na stopień doktora habilitowanego. W konsekwencji Rada uznała, iż osiągnięcie naukowe pt. „Wspólne prawo majątkowe małżeńskie dla Unii Europejskiej. Stan integracji – perspektywy” (2014) nie spełnia wymogu ustawowego, określonego w art. 16 ust. 1 ustawy, ponieważ nie stanowi znacznego wkładu w rozwój nauki prawa cywilnego.

VI. Rada WPiA uwzględniła ogólnie pozytywną ocenę pozostałego dorobku Habilitantki, która w autoreferacie wskazała autorstwo 2 monografii i współautorstwo jednej, współautorstwo 4 komentarzy, autorstwo lub i współautorstwo 38 artykułów i rozdziałów w książkach, jednego

raportu krajowego, 9 glos, 3 sprawozdań i 9 haseł w leksykonach. Rada uznała, że dorobek ten jest obszerny i różnorodny; dotyczy zagadnień z różnych działów prawa cywilnego. Rada uwzględniła także istotne zastrzeżenia recenzentów co do tego dorobku, w szczególności charakterystyczny sprawozdawczy charakter wywodów, nierówny poziom naukowy publikacji, brak głębszych konkluzji oraz propozycji rozwiązań istotnych zagadnień prawnych. Powyższe mankamenty występują także monografii Habilitantki „Działalność gospodarcza z udziałem małżonków” 2009. Liczne fragmenty tej monografii stanowią powielenie treści publikowanych w artykułach na ten sam temat, a duża część jest jedynie luźno związana z tematem pracy. Jeśli chodzi o książkę „Przedawnienie i terminy zawite” 2009, jest ona skierowana do praktyków, systematyzuje poglądy doktrynalne oraz orzecznictwo i ma ona pewien walor praktyczny. Uwzględniając ponadto współautorstwo dwunastu zagranicznych publikacji w języku angielskim, a w zwłaszcza ich wartość płynącą z możliwości zapoznania się przez obcego czytelnika z polskim prawem, a także działalność międzynarodową Habilitantki, w tym konferencyjną oraz popularyzowanie polskiego prawa zagranicą, Rada WPiA stwierdziła, że Habilitantka wykazała się znaczącą aktywnością naukową.

V. Wskazane powyżej okoliczności doprowadziły Radę Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Gdańskiego do wniosku, że dr Anna Stępień-Sporek posiada wystarczające osiągnięcia w zakresie aktywności naukowej, jednak jej osiągnięcie naukowe (monografia habilitacyjna) nie może być uznane za stanowiące znaczny wkład w rozwój nauki prawa cywilnego i tym samym nie zostało spełnione jedno z dwóch kryteriów określonych w art. 16 ust. 1 ustawy *o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki*.

Dziekan

prof. UG, dr hab. Jakub Stelina